

Leto XX. Stev. 281
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka. // Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

„LJUDSKA PRAVICA“
USTANOVljena 8. OKTOBRA
1934 // MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
FEDNIK, OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
// OD 1. JUNIJA 1952 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z „BORBO“

Življenjski standard in investicije

Občudujem naše delovne ljudi, naše državljane, ki so toliko let stočno prenašali vse te žrtve, ki so res močato vzdržali vse te napore in ki imajo res pravico zdaj reči: delajmo nekoliko počasneje, oddahnimo si nekoliko! — je rekel tovariš Tito v svojem govoru v Kopru, opozarjajoč na potrebo, da je treba nemudoma storiti ukrepe za izboljšanje življenjskega standarda, pa čeprav bi zato morali zavreti tempo nadaljnje industrializacije naše države.

Te besede predsednika republike pomenijo nedvomno veliko priznanje vsem našim delovnim ljudem, toda tudi opomin, da nas tista splošna sicer naplemenitejša želja, da bi čimprej rešili našo domovino iz nekdane zaostalosti, ne sme pahniti v drugo skrajnost. „Mnoge naše tovarne bodo lahko začele prihajati leto obratno“, je rekel dalje tovariš Tito, zničenar ne bomo izgubili, ker imamo dovolj časa. Če pa tega ali onega ne bomo storili mi, bodo storili novi rodovi, ki prihajajo za nami, saj nismo pri sebi, da bomo storili vse in da bomo našo graditev zaključili.

Naša dosežanja orientacija na čim hitrejši razvijanje proizvodnih sil dežele je bila ne samo daljnovidna, temveč tudi edino možna. Drži, da forsiranje investicijske gradnje nujno vpliva na življenjski standard, vendar ga v perspektivi izboljšuje, ker ustvarja temelje za nadaljnje povečanje narodnega dohodka dežele, s tem pa tudi slehernega potrošnika. O tem najbolje pričajo primeri nekaterih držav na svetu, kjer je obratna orientacija v uveljavljanju gospodarske politike po koncu vojne že začela prinašati posledice v obliki čedalje večje brezposelnosti in raznih drugih gospodarskih težav.

Toda podobnost ima svoje zaplete. Problem je zlasti zapleten zato, ker po eni strani z razvijanjem socialističnih odnosov pri nas čedalje bolj rastejo tudi zahteve delovnih ljudi po bogatejšem in kulturnejšem življenju, po drugi pa zato, ker velike potrebe po investicijski gradnji, kakor tudi nekatere trenutne težave (zlasti suša, neugodna plačilna bilanca itd.) zmanjšujejo možnost, da bi izboljšali življenjski standard. Vse to je ravno v letošnjem letu prišlo posebno ostro do izražaja. Hkrati je treba poudariti, da nekatere investicije neposredno vplivajo na izboljšanje standarda. Predvsem mislimo pri tem na objekte, ki bodo kmalu dograjeni, dalje na investicije v kmetijstvu, na živilsko industrijo itd.

Zato je tem bolj zamotano vprašanje, kje je meja, prek katere bi nadaljnje forsiranje investicijske gradnje že utegnilo privedi do nasprotnih rezultatov, kot so tisti, ki jih naša skupnost želi doseči. Pri tem mislimo predvsem na težnje, da bi nekateri deli naše države dobili razne, češ to tudi ne tako nujno potrebne investicije, ki prihajajo v zadnjem času široko do izražaja v komunah.

Zato je stvar politične presoje proizvajalcev samih in njihovih organov upravljanja, prav tako pa tudi državljanov in organov ljudske oblasti, da se postavijo po robu raznim oblikam razpisništva, zlasti pri projektiranju, pri izvajanju del na posameznih objektih itd. Če doslej smo imeli primere, da so posamezne komunice dale veliko denarja projektantskim ustanovam za projektiranje raznih objektov, za katere sploh niso dobile niti odobritve niti kreditov, domnevajmo menda, da bodo s tem postavile skupnost pred izvršeno dejstvo. Mar ni prav tako pogost pojav, da so se projektanti doslej pri projektiranju raznih objektov bolj pristranili pred svetovno strokovno javnostjo kot razpisniki, kot pa pred svojo skupnostjo kot varčni ljudje? Niti investitorji niso bili

Vremensko napoved

Vremenska napoved za sredo, 24. novembra: Pretežno oblačno, v nižjih zračnih slojih vmes nekaj padavin. Primorsko: ponel med -8 in -2, na 4. in 5. na Primorskem pa do +7 stopinj C.

IZJAVE SVETOZARJA VUKMANOVIČA OB ZAKLJUČKU RAZGOVOROV V WASHINGTONU

V povojnem razdobju je Jugoslavija ena izmed dežel, ki se najhitreje razvijajo

Washington, 23. nov. (Tanjug). Pred odhodom v London je vodja jugoslovanske gospodarske delegacije Svetozar Vukmanović v posebnem intervjuju predstavnikom jugoslovanske tiska odgovoril na več vprašanj, nanašajočih se na jugoslovansko-ameriške razgovore in na probleme, tesno povezane z njimi.

Prvo vprašanje se je glasilo: »Ali nam lahko zdaj, ko so končana pogajanja s predstavniki vlade ZDA, poveste nekaj o cilju Vašega obiska?«

Odgovor: »Na povabilo vlade ZDA sem uradno obiskal Združene države Amerike, da bi s pristojnimi činitelji ZDA proučil nekatera odprta vprašanja nadaljnega gospodarskega sodelovanja med obema deželama. Pri tem me je doletela čast, da sem obiskal predsednika Eisenhowerja in pristojne činitelje vlade, državnega tajnika za zunanje zadeve Dullesa, direktorja za poslovanje s tujino Stassena, tajnika za gospodarstvo Bensona in druge pristojne funkcionarje vlade ZDA. V odkriti in prijateljski razpravi sem pojasnil probleme naše plačilne bilance, ki so nastali kot sad naših naporov za krepitev naše obrambe, za ohranitev naše neodvisnosti in kot posledica sušnih let v kmetijstvu, dalje letošnji položaj v prehrani, vprašanje dolgov in rezerv v deželi in drugo z namenom, da bi zvedel, koliko in s kakšnimi pogoji lahko vlada ZDA pripomore k ureditvi teh vprašanj.«

Drugo vprašanje: »Omenili ste našo plačilno bilanco. Ali bi nam lahko kaj več povedali o tem vprašanju?«

Odgovor: »Naša plačilna bilanca je še zmeraj pasivna. Glavni razlogi so potreba po uvozu pšenice, akumulirani dolгови iz obdobja blokade, dolгови, nastali v sušnih letih 1950 in 1952, in znatna obremenitev plačilne bilance zaradi uvoza za potrebe vojske. Deficit v plačilni bilanci v tekočem letu vzlic temu, da še niso začeli obratovati vsi ključni objekti, bi bil neznamenit, da nismo imeli tudi letos slabše letine pšenice in znatnega odplačila dolgov. Zato morajo biti naši naporji razen prizadevanja, da bo naš izvoz od leta do leta večji, osredotočeni na ureditev vprašanji dolgov in vprašanja pšenice. Zadnji dve leti naš izvoz nenehoma narasta. Industrijski izvoz je v letu 1953. narasel za 21 % v primerjavi s prejšnjim letom, letos pa še za 9 %. Letos je narasel izvoz v kmetijstvu, zlasti na živilskem sektorju. Povečanje števila živine in ostali ukrepi v kmetijstvu že začenejo roditi sadove. Uravnoteženje plačilne bilance bo zahtevalo, da bodo prej začeli obratovati objekti in da bomo na tej

podlagi povečali izvoz, da bomo ukrenili vse potrebno za razvoj kmetijstva in vzporedno s tem razbremenili bilanco od pretirane obremenitve z letošnjimi odplačili.«

Med razgovori je prišlo do široke neformalne izmenjave gladiš o mnogih oblikah gospodarskega položaja Jugoslavije. Posebna pozornost je bila posvečena stanju jugoslovanske plačilne bilance, preskrbi z žitom in surovinami ter jugoslovanskim dolgovom v tujini. Razgovori so privedli do boljše razumevanja predstavnikov obeh držav za njihove skupne probleme in dogovorjeno je bilo, da bodo v Beogradu obravnavanje teh vprašanj nadaljevali.

Toronto, 23. nov. — Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović-Tempo se je skupaj s članoma delegacije Stanislavom Kopčekom in Kiro Gligorovom dva dni mudil v Kanadi. Med bivanjem v Torontu se je tov. Tempa sestal z našimi izseljenci in se z njimi delj časa pristrčno razgovarjal.

Danes ob 9 bo skupna seja Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev, na katerem bo predstavnik Zveznega izvršnega sveta Moma Marković prebral ekspozice o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev.

Potem ko bo določen dnevni red, bosta oba domova obravnavala osnutek zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev ter osnutke odlokov o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za letošnje leto, s katerimi se zahteva povečanje sredstev, namenjenih skladu za kritje izgub poslovnih železniških transportnih podjetij, in blokiranje denarnih sredstev, dobljenih z zvišanjem cen na trgu.

Zvezni svet bo obravnaval osnutek zakona o javnem tožilstvu, osnutek zakona o vojaških sodiščih ter poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Zbor proizvajalcev bo obravnaval poročilo odbora za gospodarske organizacije ter poročilo odbora za prošnje in pritožbe.

goji lahko vlada ZDA pripomore k ureditvi teh vprašanj. Drugo vprašanje: »Omenili ste našo plačilno bilanco. Ali bi nam lahko kaj več povedali o tem vprašanju?«

Naša plačilna bilanca

Odgovor: »Naša plačilna bilanca je še zmeraj pasivna. Glavni razlogi so potreba po uvozu pšenice, akumulirani dolгови iz obdobja blokade, dolгови, nastali v sušnih letih 1950 in 1952, in znatna obremenitev plačilne bilance zaradi uvoza za potrebe vojske. Deficit v plačilni bilanci v tekočem letu vzlic temu, da še niso začeli obratovati vsi ključni objekti, bi bil neznamenit, da nismo imeli tudi letos slabše letine pšenice in znatnega odplačila dolgov. Zato morajo biti naši naporji razen prizadevanja, da bo naš izvoz od leta do leta večji, osredotočeni na ureditev vprašanji dolgov in vprašanja pšenice. Zadnji dve leti naš izvoz nenehoma narasta. Industrijski izvoz je v letu 1953. narasel za 21 % v primerjavi s prejšnjim letom, letos pa še za 9 %. Letos je narasel izvoz v kmetijstvu, zlasti na živilskem sektorju. Povečanje števila živine in ostali ukrepi v kmetijstvu že začenejo roditi sadove. Uravnoteženje plačilne bilance bo zahtevalo, da bodo prej začeli obratovati objekti in da bomo na tej

Danes ob 9 bo skupna seja Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev, na katerem bo predstavnik Zveznega izvršnega sveta Moma Marković prebral ekspozice o osnutku zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev.

Potem ko bo določen dnevni red, bosta oba domova obravnavala osnutek zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev ter osnutke odlokov o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za letošnje leto, s katerimi se zahteva povečanje sredstev, namenjenih skladu za kritje izgub poslovnih železniških transportnih podjetij, in blokiranje denarnih sredstev, dobljenih z zvišanjem cen na trgu.

Zvezni svet bo obravnaval osnutek zakona o javnem tožilstvu, osnutek zakona o vojaških sodiščih ter poročilo odbora za prošnje in pritožbe. Zbor proizvajalcev bo obravnaval poročilo odbora za gospodarske organizacije ter poročilo odbora za prošnje in pritožbe.

podlagi povečali izvoz, da bomo ukrenili vse potrebno za razvoj kmetijstva in vzporedno s tem razbremenili bilanco od pretirane obremenitve z letošnjimi odplačili.«

Izdatki za narodno obrambo

Tretje vprašanje se je glasilo: »Kako vplivajo izdatki za narodno obrambo na plačilno bilanco in na splošno stanje v deželi?«

Odgovor: »Jugoslavija je bila prisiljena k velikim izdatkom za narodno obrambo, da bi ohranila svojo svobodo in neodvisnost. Po naši četvrti še nismo v položaju, da bi zmanjšali vojaške izdatke. Kakor vemo, troši Jugoslavija 22,3 % narodnega dohodka za na-

rodno obrambo, vtem ko so izdatki za vojsko v drugih evropskih deželah manjši, na pr. v Franciji 11,6 %, v Veliki Britaniji pa 10 %. Za našo državo je zlasti značilna obremenitev plačilne bilance za potrebe narodne obrambe, kar je videti iz dejstva, da gre iz celotnega uvoza kakih 30 % za potrebe narodne obrambe. Jugoslavija prispeva te žrtve predvsem za ohranitev svoje neodvisnosti, s tem pa tudi bistveno prispeva k okrepljeni miru na svetu. Res je Jugoslavija v tem času dobivala vojaško in gospodarsko pomoč, toda če upoštevamo obseg naših naporov, je ta pomoč samo manjši del naših lastnih izdatkov, pa naj je bila še tako pomembna.«

VEČJE INVESTICIJE V KMETIJSTVU

Četrto vprašanje: »Kako je s prehrano dežele in kakšni so naši naporji za njeno zagotovitev?«

Odgovor: »Po vojni je imelo naše kmetijstvo dve sušni leti in takšno leto sodi med slaba. Kar se tiče pridelka pšenice, je letošnje leto najslabše po prvi svetovni vojni. Odvisnost našega kmetijstva od vremenskih sprememb, suše, je njegova najobčutljivejša točka in spravila vse gospodarstvo, zlasti pa plačilno bilanco, v velike težave. Glede na pomen kruha v prehrani našega prebivalstva moramo v sušnih letih mnogo žrtvovati, da zagotovimo prehrano dežele. Letos na pr. moramo uvoziti 1.300.000 ton pšenice. Doma uveljavljamo ukrepe, ki naj zagotove prehrano, toda razen tekočih ukrepov moramo mnogo več storiti za pospeševanje kmetijstva. Vtem ko je napravila industrijska proizvodnja po vojni velik skok (indeks 209 v primerjavi z letom 1939), je narasla kmetijska proizvodnja zelo malo (indeks 108). Z dograditvijo industrijskih objektov se odpirajo možnosti bolj aktivnega

sodelovanja v pospeševanju kmetijstva z večjimi investicijami (50 do 60 milijard letno proti 20 do 25 milijardam doslej), z melioracijami in umetnim namakanjem velikih kmetijskih površin, s povečano uporabo umetnih gnojil, z zagotovitvijo sodobne organizacije pospeševanja kmetijstva (zaščita rastlin, veterinarska in semenska služba) in z razvojem predelovalne industrije za predelavo kmetijskih pridelkov.«

Peto vprašanje: »Ali naša država računa s tujimi posojili za razvoj kmetijstva?«

Odgovor: »Med bivanjem v ZDA sem obiskal predsednika Mednarodne banke za obnovo in razvoj Blacka in ob tej priložnosti smo proučili možnost uporabe tretje tranše posojila pri Mednarodni banki za razvoj našega kmetijstva. Lahko rečem, da je Black pozdravil to namero, in odgovorili smo se, da bo še to zimo odposlanel Mednarodne banke obiskalo Jugoslavijo in z našimi strokovnjaki proučilo program za pospeševanje kmetijstva.«

Splošna raven naše zadolžitve ni visoka

Šesto vprašanje: »Ali nam lahko poveste kaj več o vprašanju dolgov in njihovih sanacij?«

Odgovor: »Splošna raven jugoslovanske zadolžitve po vojni glede na gospodarsko zmogljivost naše države ni visoka (kakih 400 milijonov dolarjev). Tisto, kar dela dolgove težke za gospodarstvo Jugoslavije, je njihov značaj. Večina teh dolgov je kratkoročnega in srednjeročnega značaja, in dolgovi izvirajo iz izjemnega obdobja naše povojne zgodovine. Razen tega so ostali pogojni vračanja posebno težki, ker vsebujejo visoke obresti (letno 8 do 9 milijonov dolarjev), odplačila pa odpadejo na nekaj prihodnjih let (višina letnih odplačil znaša kakih 50 milijonov dolarjev). Res, doslej smo nekatere odločitve v Zahodni Nemčiji, Veliki Britaniji in Avstriji, toda samo odločitve na sedem let, in to se ne nanaša na vprašanje kratkoročnih dolgov, ki je za nas najtežavnejše. Omeniti moram, da so dolgovi nastali delno v obdobju, ko nismo dobivali pomoči in ko smo bili pod blokado (za investicijske in reprodukcijske namene), delno pa izvirajo iz obdobja sušnih let, ko pomoči ni bila zadostna, da bi vsaj delno razbremenili gospodarstvo od velikih vojaških izdatkov. Takšen značaj dolgov zmanjšuje učinkovitost in njen ugodni vpliv. Naše gospodarstvo pa lahko pri sedanjih vojaških izdatkih in sedanjih zmogljivosti redno odplačuje do 20 milijonov dolarjev

Nehru o Nemčiji

New Delhi, 23. nov. (Tanjug). Indijski ministrijski predsednik Nehru je negativno odgovoril na vprašanje, ali namerava indijska vlada pripoznati vzhodnonemško vlado. Nehru se je pri tem skliceval na svojo izjavo pred letom dni, da pričakuje Indija »združitev Nemčije in zato ne bo storila ničesar, kar bi bilo videti, kakor da sprejema sedanjo razdelitev te dežele.«

rodno obrambo, vtem ko so izdatki za vojsko v drugih evropskih deželah manjši, na pr. v Franciji 11,6 %, v Veliki Britaniji pa 10 %. Za našo državo je zlasti značilna obremenitev plačilne bilance za potrebe narodne obrambe, kar je videti iz dejstva, da gre iz celotnega uvoza kakih 30 % za potrebe narodne obrambe. Jugoslavija prispeva te žrtve predvsem za ohranitev svoje neodvisnosti, s tem pa tudi bistveno prispeva k okrepljeni miru na svetu. Res je Jugoslavija v tem času dobivala vojaško in gospodarsko pomoč, toda če upoštevamo obseg naših naporov, je ta pomoč samo manjši del naših lastnih izdatkov, pa naj je bila še tako pomembna.«

sodelovanja v pospeševanju kmetijstva z večjimi investicijami (50 do 60 milijard letno proti 20 do 25 milijardam doslej), z melioracijami in umetnim namakanjem velikih kmetijskih površin, s povečano uporabo umetnih gnojil, z zagotovitvijo sodobne organizacije pospeševanja kmetijstva (zaščita rastlin, veterinarska in semenska služba) in z razvojem predelovalne industrije za predelavo kmetijskih pridelkov.«

Peto vprašanje: »Ali naša država računa s tujimi posojili za razvoj kmetijstva?«

Odgovor: »Med bivanjem v ZDA sem obiskal predsednika Mednarodne banke za obnovo in razvoj Blacka in ob tej priložnosti smo proučili možnost uporabe tretje tranše posojila pri Mednarodni banki za razvoj našega kmetijstva. Lahko rečem, da je Black pozdravil to namero, in odgovorili smo se, da bo še to zimo odposlanel Mednarodne banke obiskalo Jugoslavijo in z našimi strokovnjaki proučilo program za pospeševanje kmetijstva.«

Šesto vprašanje: »Ali nam lahko poveste kaj več o vprašanju dolgov in njihovih sanacij?«

Odgovor: »Splošna raven jugoslovanske zadolžitve po vojni glede na gospodarsko zmogljivost naše države ni visoka (kakih 400 milijonov dolarjev). Tisto, kar dela dolgove težke za gospodarstvo Jugoslavije, je njihov značaj. Večina teh dolgov je kratkoročnega in srednjeročnega značaja, in dolgovi izvirajo iz izjemnega obdobja naše povojne zgodovine. Razen tega so ostali pogojni vračanja posebno težki, ker vsebujejo visoke obresti (letno 8 do 9 milijonov dolarjev), odplačila pa odpadejo na nekaj prihodnjih let (višina letnih odplačil znaša kakih 50 milijonov dolarjev). Res, doslej smo nekatere odločitve v Zahodni Nemčiji, Veliki Britaniji in Avstriji, toda samo odločitve na sedem let, in to se ne nanaša na vprašanje kratkoročnih dolgov, ki je za nas najtežavnejše. Omeniti moram, da so dolgovi nastali delno v obdobju, ko nismo dobivali pomoči in ko smo bili pod blokado (za investicijske in reprodukcijske namene), delno pa izvirajo iz obdobja sušnih let, ko pomoči ni bila zadostna, da bi vsaj delno razbremenili gospodarstvo od velikih vojaških izdatkov. Takšen značaj dolgov zmanjšuje učinkovitost in njen ugodni vpliv. Naše gospodarstvo pa lahko pri sedanjih vojaških izdatkih in sedanjih zmogljivosti redno odplačuje do 20 milijonov dolarjev

Sedmo vprašanje: »Tukajšnji tisk zadnje čase piše o gospodarskih težavah Jugoslavije. Ali nam lahko kaj poveste v zvezi s tem?«

Odgovor: »V tujini radi naše težave na področju premoga, električne energije, prometa in pšenice pripisujejo nekakšni krizi našega gospodarstva, napačnemu planiranju in podobno. Kako pa lahko govorimo o krizi premoga če ga bomo letos nakopal približno dva milijona ton več kakor lani? Podobno je položaj z električno energijo, saj bo proizvodnja za kakih 400 milijonov kWh večja. Dejstvo, da čujemo zlic tolikšnega povečanju količine premoga in električne energije pomanjkanje v deželi, priča o silnem poletu našega gospodarstva in splošne potrošnje. (Nadaljevanje v a. 3. strant)

53 polnojarmeniških žag bo prenehalo obratovati

S posvetovanja pri Okrajnem sindikalnem svetu

kočeno sprejeti gospodinjstvo pomočnico, bodisi ker to stane precej denarja, ker so stanovanja tesna itd., in ker si prizadevamo tudi to privatno zaposlitev prenesti bolj na družbeno območje, so na današnjem posvetovanju še predvsem veliko razpravljali o razvoju in napredku gospodinskega biroja. V Ljubljani tak biro še obstoji in gospodinja, ki se znajde v trenutni zadregi zaradi večjih gospodinskih del, ima tu možnost najeti gospodinjstvo pomočnico za določene dneve, ure, pač po dogovoru. Je pa nekaj problemov, ki zavirajo razvoj te uslužnostne institucije. Tako ta dekleta le težko dobe stanovanje, zaradi česar se biro močno poteguje, da bi MLO odstopil dom za Kržankami tem pomočnicam. Marsikateri ženski pa tudi ni lahko prevesti zaposlitev preko biroja, ker po večini odpade nanje izrazito težaško delo, najtežja dela v gospodinstvih. Prav zaradi tega zastoja pa prihaja do raznih nevedstosti, ko n. pr. gospodinja ne more stalno dobiti iste gospodinske pomočnice, čeprav bi bilo to nujno, da ji ne bi bilo treba vedno razkazovati, česa naj se loti, kje so spravljani pripomočki itd. Vprašanje vzgoje in znanja pa je tudi pri teh dekletih podobno kot pri ostalih gospodinskih pomočnicah, namreč da za svoje delo nikakor niso izučene. Prvenstveno bodo težaji in šola namenjeni tudi njim, zlasti še, če bo kasneje po postopnem razvoju ta institucija zavzela pomembnejše mesto v določenih skupnosti.

M. N.

Njegovi izdelki so se uveljavili na domačem
in na tujih trgih

Glavno vprašanje, ki ga bo mogoče urediti ta naša tovarna, je zdaj radoveden obratov za proizvodnjo sebnih kemikalij, ki daje skupaj polivinilskim praškom liste, tako

PLENUM CENTRALNEGA ODBORA LM SRBIJE

**Berite in naročajte
»Ljudsko pravico«**

DNEVNA KRONIKA

Plenum Centralnega odbora Zveze študentov

Beograd, 23. nov. (Tanjug). — Na plenarnem sestanku Centralnega odbora zveze študentov Jugoslavije, ki se začne jutri v Sarajevu, bodo obravnavali politično in vzgojno delo med študenti, uveljavitev zakona o univerzah in nekatera mednarodna vprašanja Zveze. Posebno pozornost bodo posvetili položaju na univerzah po vpisu kakih 25.000 novih študentov, kar je tretjina celotnega števila študentov. Tajnik Zveze študentov Jugoslavije na današnji tiskovni konferenci izjavil, da bodo s plenuma bržkone poslali pisma Zveznemu izšrednemu svetu in Republiškim izvršnim svetom, v katerih jih

Tekmovanje brivcev in frizerjev

V Beogradu bo 29. novembra prvo jugoslovansko tekmovanje brivcev in frizerjev v okviru jubilejne proslave 30-letnice ustanovitve frizerskega kluba Beograda. Pokroviteljstvo nad skorajšnjim tek-

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA — Poročilo o žrebanju srečk 60. kola dne 23. novembra 1954 v Peči

Srečke, ki se kon-
čujejo s spodaj so zadele dobi-
značenimi števi tek dinarjev

30	300.—
7750	4,000.—
0741710	10,000.—
0884440	10,000.—
1007090	10,000.—
8261	6,000.—
8351	30,000.—
20231	50,000.—
0687651	10,000.—
0884441	300,000.—
02	500.—
912	2,000.—
3042	4,000.—
4382	5,000.—
2042	8,000.—
0884442	10,000.—
0687652	1,000,000.—
3	100.—
8543	4100.—
7673	4,100.—
4763	10,100.—
0687653	10,100.—
6394	4,000.—
8534	5,000.—
61654	50,000.—
0063394	10,000.—
45	300.—
0055	5,000.—
8185	6,000.—
9245	10,300.—
0013735	10,000.—
0063395	200,000.—
456	3,000.—
6366	6,000.—
6176	8,000.—
5426	20,000.—
0063396	10,000.—
0013736	200,000.—
47	300.—
0013737	10,000.—
8	100.—
08	1,100.—
18288	100,100.—
0741708	11,100.—
1007088	10,100.—
0741709	200,000.—
1007089	500,000.—

Skupno je bilo izžrebanih 304.488 dobitkov in 6 premij v skupni vrednosti 80.400.000 din.

Vodil ga bo upravni odbor, ki ga bo imenoval Svet
za prosveto in kulturo LRS

Vodil ga bo upravni odbor do 15 članov, ki ga sestavljajo zastopniki fakultete, zastopniki delovnega kolektiva inštituta, nadalje zastopnik proizvajalcev in zastopnik Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS. Upravni odbor bo imenoval Svet za prosveto in kulturo LRS po predlogu prizadetih ustanov.

Drugo leto bodo naši rudarji nakopali več premoga

Beograd, 23. nov. (Tanjug)
Najnoviji predlog zveznega
druženbenog plana za leto 1955
predviđeva, da bode v jugoslo-
vanskih premoćovnikih nakopali
prihodnje leto 3,1 milijon ton
premoća već, kakor leta 1953.
Skupna letna proizvodnja bi zna-
šala već kot 14 milijonov 200
tisoć ton.

To znatno povečanje proizvodnje premoga bo omogočeno predvsem s tem, da bodo vlagali znatna sredstva v modernizacijo proizvodnega procesa v rudnikih. V ta namen bo porabila država prihodnje leto 8,4 milijarde dinarjev, od česar bodo največji del porabili za nabavo potrebne opreme in mehanizacije. Računajo, da se bo z uresničitvijo tega investicijskega programa povečala delovna storilnost v premogovnikih, zaradi česar bo narasla tudi proizvodnja premoga nad planirano raven. Sodiijo, da bodo uporabili največje investicije v premogovnikih, kjer kopljejo boljše premog.

Poroštvo

Najnovější podatki Narodne banke govore o stalnem naraščanju kratkoročnih kreditov, zlasti tistih, ki jih dobivajo gospodarske organizacije nad rednim obsegom poslovanja. Te, rekli bi izredne kreditne, daje banka samo s poroštvi ljudskih odborov ter republiknih ali

Ko je bil uveljavljen ta predpis, so na pristojnem mestu mislili predvsem na to, da bi komune bolj za zainteresirali za poslovanje »njihovih« podjetij, na drugi strani pa, da bi v primerih, ko ni pravih pogojev, da bodo krediti koristno uporabili, predvideli tudi možnost skrčenja. Ta ukrep pa se je v praksi uveljavil nekoliko drugače, kakor je bilo zamisljen. Krediti, izplačani s poroštvoim ljudskih odborov nad rednim obsegom proizvodnje, znašajo sedmih mesecev letošnjega leta nad 27 milijard ali 48,4% vseh kreditov, izplačanih s poroštvoim komun (za kritje zgub, sniranj po slovanja in pod.). Očitno je, da so ti krediti preveliki, da so omogočili podjetjem površnejši odnos do realizacije blaga, do znižanja proizvodnih stroškov itd. Vprašanje zase je, koliko so tako širokoprosti, no odobreni krediti spričo nemirnega trga, kakršnega so imeli letos omogočili podjetjem, da so neupravičeno dvigala cene in celo špekulirala.

Celotna poročstva so dlelec
segla gospodarske možnosti komun
in tako nastane vprašanje, komu
koristijo. Ali so stvarno poročstva, d
ba izposojeni denar po potrebi vr
njen skupnosti, ali pa gre za gol
fornalnost? Glede na sedanjio prak
so, da je poročstvo neomejeno na
glede na dohodke komun, lahko re
čemo, da so se ta poročstva spre
menila v običajno formalnost, k
naj jo izpolni podjetje, če hoče da
biti pošte besedita

Bilo bi zelo koristno, če bi v pr
sti raznih ukrepov za ureditev trg
storil nekaj tudi v tej smeri, to s
pravi, da bi namesto formalnih da
bili dejanska poročstva in da bi ko
muna morda dala nekaj denarja
gotovini iz svojih skladov na raču
nodjetih, ki jim nudi poročstvo. To
bi vsakeur pripomoglo, da poro
štva ne bi dajali tako lahko kaka
doslej, da bi sprištili del sredstev
s katerimi razpolagajo komune
jih porabili za investicije. A kar i
najboljše, to bi oplatilo n
zmanjšanje vseh kreditnih sredstev
- Brkić

**V Kopru so ustanovili
Kmetijski denarni zavod
za bodočo koprsko
skupnost komun**

V Kopru se je v soboto zbralo približno 90 delegatov na ustanovni občni zbor kmetijskega dednarnega zavoda za bodočo kopsko skupnost komun. Nova finančna ustanova, ki ima v svojem sklopu tudi hranilnico in posojilnico, bo opravljala vse denarne posle zasebnih kmetovalcev, kmetijskih organizacij, splošnih kmetijskih zadrug, državnih kmetijskih posestev, itd. ter sprejemala od njih hranilne vloge. V zavodu so vključene vse splošne kmetijske zadruge, okrajne zadružne zveze in državna kmetijska posestva. Delež na člana znaša 10.000 dinarjev. Za najeta posojila pa jamčijo s svojim premoženjem.

Zavod ima sedež v Kopru, v kratkem pa bo odprl podružnici tudi v Postojni in Sežani. Znano je, da bosta postojnski in sežanski okraj skupaj s koprskim tvorila bodočo koprsko skupnost komun. M.

KAJ TICI ZA MENDES-FRANCEOVIMI PREDLOGI

ODMEV GOVORA PREDSEDNIKA REPUBLIKE V KOPRU

Odpor proti politiki dveh blokov

V krogih OZN sodijo, da bi v smislu Mendès-Franceove pobude Nemčija dokončno ostala razdeljena

(Od posebnega dopisnika »Borbe«)

New York, 23. nov. — Komentarji v krogu OZN o govoru, ki ga je imel Mendès-France na plenarni seji Generalne skupščine po svojih razgovorih v Washingtonu, se sučejo okrog treh glavnih momentov:

1. okrog njegovega poziva, naj bi sklicali prihodnje leto v Parizu sestanek štirih,
2. okrog pobude za upostavitve vzhodne protiuteži na obrambno skupnost Zahodne Evrope, in
3. okrog poziva, naj bi naposled sklenili avstrijsko državno pogodbo.

Francosko pobudo za sestanek zahodnih držav s SZ, tolmačijo na eni strani kot poskusni balon, da bi preizkusili Moskvo. Takšnega predloga najbrž niso sprožili brez prejšnje privolitve Washingtona in Londona. Na drugi strani je videti, da smatra Francija za glavni uspeh Mendès-Franceovih razgovorov to, da bo dobil Pariz spet večjo vlogo v zahodni koaliciji, ki jo je izgubil sprito prejšnje notranje nestabilnosti.

Francoski politični krogi so zelo zadovoljni z uspehi washingtonskih razgovorov in v tem, da je Francija dobila pobudo v novi fazi sožitja, vidijo potrdilo takšnih sklepov. Tudi to, da Washington odobrava takšno pobudo, kaže na spremembo prejšnjega ameriškega negativnega stališča.

Glede poziva na skorajšnji sestanek OZN, ki ga je predložil avstrijski predstavnik, da je to naraven odgovor na sovjetsko zahtevo po razgovorih o evropskem sporazumu. Mnenje francoskega ministrskega predsednika, da bi lahko SZ na tem vprašanju z dejanji dokazali utemeljenost svojih ugovorov v sporazumu, v OZN odobravajo. Mendès-Franceova izjava, da ni na pomislekov proti upostavitvi vzhodne obrambne skupnosti po vzorcu, po katerem nastaja zdaj na Zahodu, pa je zadela na deljena mnenja.

Misel, ki jo je sprožil francoski ministrski predsednik, je v bistvu v tem, da bi naposled upoštevali dva bloka, ki bi se potem kot taka pogajala o svojih stikih in o kolektivni varnosti v pogojih popravljanja napetosti. Takšno gledanje se zdi mnogim diplomatom, ki se manj sprejemljivo kakor prej, ko bi stvarnost hladne vojne ne morda lahko pojasnila takšne težnje, ne pa da bi jih tudi opravičilo. Zlasti dežele, ki se ne žele staveviti na bloki, odklanjajo »izbodo« na takšni podlagi.

Hkrati v OZN opažajo druge zanimive elemente v tem pozivu. Eden izmed njih je ta, da v naprotju z dosedanjim zahodnim,

Izjava Svetozarja Vukmanovića

Na zvišani gospodarski ravni je treba vskladiti odnose proizvodnje in potrošnje

(Nadaljevanje s 1. strani)

Industrijska proizvodnja je narasla za 14%, potrošnja premoženja in električne energije v gospodinjstvih se je podvojila in potemtakem je to vprašanje gospodarstva, ki se je dvignilo na raven, na kateri je treba vskladiti vse medsebojne odnose proizvodnje in potrošnje. Na te probleme zadevajo v večjem ali manjšem obsegu v vseh deželah, ki se gospodarsko hitro razvijajo, in govorijo nikomur ne pride na misel, da bi rekel, da preživljajo dežele krizo. Jugoslavija nekoč ni imela teh neskladnosti, zato pa je bila med najbolj zaostaliimi deželami Evrope, vtem ko je zdaj zaradi razvoja dosegla, da se spremeni v industrijsko nastalo nekatero težavo zaradi suše in velikih investicij, zaradi česar so cene nekoliko poskočile, življenjski standard pa se je poslabšal. Toda na vso moč si bomo prizadevali, da se bo položaj zboljšal. To dokazuje, da je treba vs pozornost posvetiti odpravi ostalih neskladnosti, bistvenemu razvoju energetske baze in razvoju prometa in čimprejšnjemu napredku kmetijstva. Naše gospodarstvo je zdravo tako

Vključitev tržaških kominformistov v italijanske organizacije

Trst, 23. nov. (Tanjug). — Izredni kongres tržaških kominformistovskih sindikatov, ki se je začel v nedeljo v Trstu, je zaključil svoje delo. Sklenili so, da se kolektivno včlanijo v italijanske generalno konfederacije dela. Tako so postali tukajšnji kominformisti delom italijanske konfederacije sindikatovskih kominformistovskih sindikatov.

Sodijo, da pomeni ta ukrep prvi korak k vključitvi vseh tukajšnjih kominformistovskih organizacij v ustrezne organizacije v Italiji.

držav. Ta blok deluje kot sistem vojaških paktov, toda Zahod mu je zmeraj odredel zakonitost glede na sovjetsko gospodstvo nad temi deželami.

Poudarjajo tudi, da je v takšnem priznanju tiha privolitve v trajno razdelitev Nemčije. Vtem, ko bi Zahodna Nemčija postala del zahodnega sistema, bi Vzhodno obravnavali kot enakopravnega partnerja sovjetskega bloka, katerega priznanje predlagajo. V krogih OZN ne verjamejo, da bi Bonn ostal ravnodušen sprito takšne smeri.

J. Levi

Rezerviranost v Londonu

glede Mendès-Franceove pobude za konferenco štirih, kakor tudi glede umika okupacijskih sil iz Avstrije po sklenitvi avstrijske državne pogodbe

London, 23. nov. (Tanjug). V krogih angleškega zunanjega ministrstva zelo previdno komentirajo predloge francoskega ministrskega predsednika Mendès-Francea, naj bi v maju prihodnjega leta sklicali konferenco štirih o evropski varnosti. Uradni predstavnik Foreign Officea je izjavil, da je bilo stališče angleške vlade glede te konference poudarjeno že večkrat v govorih ministrskega predsednika Churchilla in zunanjega ministra Edena. Omenil je Edenovo izjavo v Spodnjem domu z dne 25. oktobra: »Če upostavimo stabilnost in skupni cilj na Zahodu, bomo s tem položili pravi temelj, s katerega bomo lahko iskali sporazumevanje z Vzhodom.«

Ceprav so angleški predstavniki v svojih izjavah pustili odprta vrata za pogajanja s SZ, kaže, da je glavna razlika v glediščih francoske in angleške vlade v tem, da je Mendès-France predlagal čas za sklic

Gostinci, okraja Slovenj Gradec so zborovali

V prostorih OLO Slovenj Gradec je bila pred dnevi konferenca upravnikov gostinskih podjetij iz celotnega okraja. Predsednik Okrajne gostinske zbornice Ernest Krmarčič je uvodoma ugotovil, da je stalna razprava na zadnji konferenci gostinske mreže pred enim mesecem bistveno prispevala k odpravi nekaterih nepravilnosti, predvsem pa k znižanju cen nekaterim gostinskim storitvam. V nadaljevanju svojega poročila je dejal, da je bila povezava med gostinskimi delavci in občinskimi ljudskimi odbori kakor tudi turističnimi društvi prešlaba. V razpravi so gostinci iz Meziške doline prikazali slabo stanje glede prenočišč, ki jih na primer v nekaterih krajih sploh ni, čeprav se turistični promet iz leta v leto povečuje. Tudi v Dravski dolini bi bilo v Vuhredu in v Vuzenici potrebno misliti na zagotovitev novih prenočišč. Kritično stanje v tem pogledu zasledimo tudi v Mislinji, ki je prehodna točka za pohorske turiste. V razpravo je posegel tudi načelnik tajništva za gospodarstvo OLO Slovenj Gradec Jože Mekinda. Z veseljem je ugotovil, da je večina gostinskih obratov socialističnega sektorja pravilno razumela politiko zniževanja cen.

Lahko bi delali bolje, če bi imeli dvorano

Pred kratkim je imelo kulturno-umetniško društvo v Poljanah občinski zbor, ki se ga je udeležilo okrog 100 aktivnih članov. Ob tej priložnosti so navzoči sklenili, da bodo ob novi sezoni predvsem skrbeli za dramsko skupino, ki zadnja leta ni veliko delala. Le-ta sedaj vadi N. strojevega »Utopljenca«, s katerim se bodo verjetno predstavili še pred novim letom. Marljivo vadi tudi na pihala, ki hkrati tudi nastopajo. Enako dobro dela moški pevski zbor, ki prireja koncerte razen doma tudi v okoliških krajih. Pred kratkim so peveci nastopili v Račah in Crenjevcih.

Z ZASEDANJA SVETA STANOVANJSKE SKUPNOSTI MESTA CELJA

Hišni sveti zadovoljivo delujejo

Pred dnevi se je sestel v Celju Svet stanovaljske skupnosti mesta Celja. Na dnevnem redu so bila razna vprašanja v zvezi s pravilnim delovanjem hišnih svetov ter Sveta in Uprave stanovaljske skupnosti. Pri tem so ugotovili, da hočejo nekateri hišni sveti opraviti vsa zaostala popravila naenkrat. Tako prejemajo Uprava dnevno številne naročila za dela, ki jih ne more vsi hkrati opraviti. Hišni sveti pozabljajo, da je možno naročiti le toliko popravil, kolikor imajo posamezne hiše denarja v skladu za vzdrževanje zgradb za poravnano računov. Res pa je, da hišni sveti po novih predpisih lahko najamejo pri denarnem zavodu tudi kredit za popravilo hiš. Vendar bi hišnim svetom priporočali, naj pri ocenjevanju popravil upoštevajo najprej le najnujnejša.

Nadalje je bilo govora o plačevanju in odvajanju mesečne najemnine za stanovanja. Pri tem so ugotovili, da nekateri hišni sveti ne izpolnjujejo določil uredbe, da je treba najemninu zbrati in oddati blagajni uprave najkasneje do 5. v mesecu. Pri tem so ugotovili, da tudi nekateri najemniki zelo neredno plačujejo.

Pomladi se jim bo izpolnila dolgoletna želja

Trebelno, znana, partizanska vas nad Mokronogom, dobiva novo lice. Med vojnjo je Trebelno požganih in porušeno, sedaj se pa skoraj vse že popolnoma obnovljene. Med njimi je tudi poslovske osnovne šole. Vse do letos so se morali šolski otroci potikati do privatnih hiš. Sedaj je pa ta težava odpravljena. Šola so lepo obnovili in uredili, razen učilnic, tudi lepe sobe za učitelje, za stari ljudski odbor je moral občinski svet vsoto. Ta denar bodo seveda lahko uporabili za druge namene. Uredili so tudi družni dom, v katerem je razen dvorane tudi trgovina KZ.

Do pomladi pa bo, če bo šlo po sreči, izpolnjena dolgoletna želja vseh Trebelanov – zasveti jim bo električna luč. Transformatorska postaja je že zgrajena in tudi drogovji za glavni vod so postavljeni. Drogove so dali kmetje, ki so tudi sami izkopali jame. Precejšnjo pomoč pri teh delih jim nudi Okrajni ljudski odbor.

Opozoril je na nujnost boljšega sodelovanja s Turističnim društvom, ker se bo prihodnje leto turistični promet v zvezi s predvideno uredbo za potrošniške kredite za dopuste prav zanesljivo povečal. Dejal je, da občinski ljudski odbori nimajo

pravice, da bi tujske sobe spreminjali v stanovanjske prostore. Po njegovem mnenju bi gostinski obrati v slovenjegrskem okraju morali poskrbeti za sobe pri zasebnikih, pri katerih bi tuji lahko prenočevali.

A. D.

Med koroškimi pevci

Te dni so v Mariboru in sosednjih krajih spet gostovali koroški pevci iz slovenskih vasi okrog Celovca. Lani jih je bilo 30, letos pa kar 84. Združeni pevski zbor je sestavljen iz osmih pevskih zborov slovenskih vasi Hodiše, Radiše, Škofiče, Bilčevce, Kotmora vas, Loga vas, Sentjanž v Rožu in Sentvid v Podjuni. Te vasi so precej oddaljene ena od druge, od Celovca pa tudi nad 30 km.

Najprej so pevce poslušali v Dravogradu, nato v Rušah, lepa pesem, mojstrsko izvedena pod vodstvom Pavla Kernjaka, je navdušila številne poslušalce. Nato so koroški pevci peli v Mariboru, kjer so pred spomenikom talcev, ustreljenih za obzidjem Okrožnega sodišča, položili venec. Udeležili so se tudi odkritja spomenika Josipu Jurčiču, kjer so položili venec Slovenske prosvetne zveze v Celovcu. V nedeljo popoldne so nastopili v Slovenski Bistrici. Zvečer so pa peli v veliki dvorani Ljudske prosvete v Mariboru. Vstopnice za ta koncert so bile razprodane že dan poprej. Mnogo ljudi je moralo iti domov, ker ni bilo prostora niti na stojščih. Lepo petje je zelo navdušilo vse poslušalce in več pesmi so morali ponoviti. Pevci so peli tudi v veliki dvorani restavracije v Kidričevem. Zadnji koncert so pa priredili v Ptuj

KULTURNI OBZORNIK

ANTUN BARAC:

Jugoslovenska književnost

Matica Hrvatska, Zagreb 1954

Pred nedavnim je izšla pri Matici Hrvatski »Jugoslovenska književnost«, ki jo je napisal eden najboljših hrvatskih literarnih zgodovinarjev univ. prof. dr. Antun Barac. Namerjena je za informacije inozemstvu in ima zato dosti odgovorno, zaradi napredne odmerjenosti prostora pa tudi težavno vlogo.

Idejna, včasih tudi vsebinska povezanost jugoslovenskih literatur je bila očitna skozi celotno pot razvoja. (Ker ima knjiga naslov »Jugoslovenska književnost«, bi se morale skupne poteze, ista ali slična tendenca v določenih razdobjih, sorodna tematika itd. močnejše poudariti.) Prvo pomembnejše sodelovanje pomeni za časa reformacije — iniciativa slovenskih protestantskih piscev za izdajanje hrvatskih protestantskih knjig. Nekoliko kasneje sta bila pri izdajanju svojih zgodovinskih del in bakrotiskov tesno povezana Valvasor in Hrvat Vitezović. V novejši književnosti je bila povezanost vse močnejša. Ilirizem je nekako nacionalno potrdil logičnost tega posrednega in neposrednega sodelovanja. Nacionalno obrambni boji so zahtevali od književnosti največ. V istem času so to vlogo opravičali Jurčič in Levstik pri Slovencih, Senoa in Franjo Marković pri Hrvatih ter Ljubisa pri Srbih. Tendence v Markovićevem »Kohanu in Vlasti« je ista kot v Jurčičevem »Levstiku«: Tugomeru; vsebinska »Tugomer« je spet dokaj podobna Demetrovi »Teuti« ob isti tendenci. Prišlo je do pravih vzporednosti (prim.: Senoa — Kugina kuća in Aškerc — Nočna potnica, Levstikov »Martin Krpan« je prototip Ljubisvega »Kanjosa Macedonovića« in celo neposrednih vplivov; to je najbolj opazno pri Hrvat Domjanicu, na katerega je močno vplival Zupančič in v manjši meri Kette. Predzadnja doba je to sodelovanje oziroma neodvisne vzporednosti pokazala pri dveh velikih umetnikih, pri Križiču in Prežihovem Vrancu. Oba sta izšla iz prve svetovne vojne in od nje vzpodbujena sta napisala neodvisno drug od drugega po idejni sorodni deli, prvi novele Hrvatski bog Mars, drugi roman Doberdob. Antimilitarizem in nacionalnost sta osnovni sorodni poteci.

Hrvatska književnost je vedno hotela biti bolj zapadnjaška, srbska pa je mnogo bolj individualna in nacionalna. Vpliv na staro hrvatsko književnost — dalmatinsko in dubrovniško — zahtevali je bil precejšen. Prof. Barac je ta vpliv postavil na pravo mesto; osvobodil se je stare trditve (da je vse, kar je bilo napisano v Dubrovniku in Dalmaciji več ali manj posnemanje italijanske književnosti), in novejšo povojno, da italijanskega vpliva sploh ni, da je ta književnost popolnoma nacionalna. Postavil je nekako srednjo sodbo, ki je edino pravilna; pri tem pa je bil v nekem pogledu celo preskromen in bi lahko n. pr. dosti bolje ocenil Martina Držića, če bi ga vzporedil z zahodno književnostjo, z Molierom, ki je pisal celih sto let za Držičem, pa je v nekaterih svojih dramah (L'Avare, George Dandin ipd.) stibal isto in na podoben način, kot pred njim Držić. Vendar je danes Molier po vsem svetu znan, Držić pa le pri nas. Nemažnja ovira pri tem je seveda Držičev jezik, jezik malega naroda.

Narodno pesem je pisec uvrstil za dobo prosvetljenstva, kamor po odkritju in zbiranju spada. Premalo pa je poudarjen njen pomen za domačo kulturo kot tudi vpliv arabske narodne pesni na evropske romantičarje (Herder, Goethe itd.). Pisec trdi, da slovenske epske narodne pesmi niso opazile svojih ljudi, svojih junakov, ker Slovenci niso imeli domačih političnih vodij. To je deloma res, generalizirati pa se to pravilo ne more.

Ob prebiranju knjige ima človek neprijeten občutek, da je slovenska književnost najmanj skrbno prikazana, če ne upoštevamo makedonske. To je opazno tembolj, ker je srbska, posebno pa hrvatska odlično obdelana.

Pri Bohoriču pravi avtor, da je osnova slovenski pravopis; v resnici je v svoji slovnici le uzakoni rabo vseh tedanjih piscev, posebno Križja. Ko omenja Barac hrvatskega pesnika Krsto Frankopana, ne pove, da je pesnik svoj »Gartile« za čas kratke slovenske in da je Molierovega Georga Dandina prevajal v slovensko. Starejši literarni zgodovinarji so celo pisali, da je vse to v hrvatski. Zakaj je Frankopan rabil slovensko, pa še danes ni pojasnjeno. Hudo napako je zagrešil avtor, ko imenuje Jurja Japja — jezuita Pomisljenju je bil ravno nasprotno — janzenist, po delu pa še bolj nasprotno jezuitom, ko je na osnovi Dalmatinske Biblije posredoval Sv. pismo ljudstvu.

Jurčiča je postavil Barac v primeru s Stritarjem, prevedel v epizodnost in v tem poglavju slovenski pisatelji niso pravilno razporejeni. Jurčič vendar pomeni Slovencev

prav toliko kot Hrvat Senoa. Napačna je trditev, da sta se dopolnjevala Levstik in Stritar. Dopolnjevala sta se Levstik in Jurčič; prvi je bil teoretik, drugi pa praktičar, izvrševalec Levstikovih načrtov. Ta dva skupaj pa je v resnici dopolnjeval Stritar s svojo estetsko in literarno razgledanostjo in kot pisatelj s svojimi evropskimi motivi. Pogledi na literaturo pa so bili pri Levstiku in Stritarju različni. Zastarela je v knjigi tudi trditev o odločujočem vplivu Walterja Scotta na Jurčiča.

Se slabše kot Jurčič je v knjigi prikazan Jenko. Sicer je lirika res težje predstaviti kot prozajista, vendar je Jenko odmerjen vse premajhen prostor. Jenko pomeni med Prešernom in moderno najboljšega lirika v pogledu izvirnosti, doživljenosti in izraznih sredstev.

Slovenska moderna je dala v primeru s srbsko ali hrvatsko najbolj kvalitetna dela. Vendar je obdelana na manjšem prostoru in premalo prečiščeno. Zato ni čudno, da se vrinejo napake, kot n. pr., da Zupančič dvajset let ni pesnik, ker namreč ta čas ni izdal nobene pesniške zbirke. Avtor tudi ni prodir do bistva Cankarja, ki je prikazan s preveč splošnimi oznakami. Slovenska moderna je dala za Prešernom najboljša dela kot na primer pri Srbih realizem ali pri Hrvatih obdobje med obema vojnama, ko so Hrvati dobili tako kvalitetna dela v liriki (A. B. Šimić, Križič, Cesaric, Tadijanović), dramatik (Križič) in noveli (Križič, Kolar, Cesaric), da je po umetniški

DNEVNE NOVICE

Uprava za ceste OLO Ljubljana
okoliš sprosta: Zaradi popravila mo-
sta na cesti 1222 v km 3000 na od-
seku Ig-Druga z dne 23. nov. 1954
do preklica zapra. Promet bo pre-
merjen na cesti 1207 Ig-Skofljica-
Druga.

Klub kulturnih delavcev vlnudno
obvešča svoje člane, da bo klub v
četek, 25. nov. zaprt, ker bodo klub-
ski prostori oddani za sprejem ob
kongresu internistov.

FLEX — FLEX gre od
ust do ust. Cisti idealno vse madeže
masti, olja, smole, znojia itd. Dobi se
v vseh drogerijah.

Koteks odkupuje
svinjske kože 1 a
kg. — 200.—

Novost na našem trgu je JELA
sol za kopeli. Osvežuje, jača in krepi
telo. Dobi se v drogerijah in par-
fumerijah.

Cisti svoj štedilnik samo s Kro-
nom praskom. Z malim trdom boš
imela vzorno čist štedilnik. Zadrževaj
originalen zavitek.

Gnitje krompirja preprečuje Kro-
nom. Zato vsako svojio ozimnico po-
sipa s KROSANOM. Imajo ga vse
drogerije, semenarje, in druge itd.

PREDAVANJA

Pripravljamo odbor sekcije kon-
struktorjev Društva gradbenih inžen-
irjev in tehnikov vabi na ustanovni
občni zbor, ki bo dne 26. novembra
ob 20 v dvorani stavbe, Erjavčeva
cesta 11, soba 4. Dnevni red: 1. Volit-
ve delovnega predsedstva in komisi-
je, 2. poročilo pripravljatelja odbora,
3. sprejem pravil, 4. volitve uprav-
nega odbora, 5. razno. Pred pričet-
kom občnega zbora bo predaval doc.
tov. dr. ing. S. Turk o »Direktnem
projektiranju betona na osnovi za-
htevane trdnosti in zahtevane kon-
cidence«.

GLEDALIŠCA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
DRAMA

Sreda, 24. nov. ob 20: Irwin Shaw:
»Dobri ljudje«. Abonma F.
Četrtek, 25. nov. ob 20: Bernard Shaw:
»Candida«. Premiera. Izven.
Petek, 26. nov. ob 19.30: Goldoni:
»La Zinghera«. Abonma red Petek I po-
poldanski.
Sobota, 27. nov. ob 20: Bernard Shaw:
»Candida«. Abonma red B.
Nedelja, 28. nov. ob 20: Bernard Shaw:
»Candida«. Abonma red D.
Nedelja, 28. nov. ob 20: Irwin Shaw:
»Dobri ljudje«. Izven in za podež.

Umrli so v Ljubljani

Centa Marija, gospodinja. Pogreb
bo danes ob 15 na Zalah.
Urbančič Nežka, gospodinja. Po-
greb bo danes ob 15.30 na Zalah.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega
Ljubljanskega sina

ANTONA CENTA

dijaka
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so
ga sprejeli v njegov prereni grob in
ga obšli s svetlim. Posebno zahvalo
amo dolžni tov. Mavrsarju za ves nje-
gov trud, kakor tudi vsem množič-
nim organizacijam občine Brezovica
in okraja Ljubljana, LIP Podpeč,
razreda VI. drž. gimnazije za poslo-
vitne besede ob odprtem grobu ter
vsem, ki so nam kakorkoli izkazali
sočustvanje in nam skušali lajšati
bol.

Zalujoca mama in sestre

Vstal je, potisnil mizo z opijevo pipo od sebe, dal fantu nekaj
novčičev, se glasno zasmeljal in odšel. Doma se je potrkal po mo-
gočnem prsnem košu in pomislil: močnejši sem od velikega dima.
Preden se je vrnil v mesto ob Zahodnem jezeru, je pridružil
svojo banko bankam, ki so se združile, da bi prevzele trgovino z
opijem. In kupil je zaboj z dvanajstimi steklenicami whiskeyja,
močne plače tujcev, ki mu je posebno ugajala.

Z obiskom v Šangaju je bil zadovoljen tako, da je po smrti
svojega družabnika gospoda Wu Tsinga premestil svojo banko
tja in naložil tam v zemljišča mnogo denarja. Kakor je pričakoval,
se je dvignila cena opija do oblakov in zaslužil je dobro sam,
pa tudi za svoje odjemalce. Videl je, kako se mesto širi in razteza
ko mlada žival, ki hoče rasti, in zavohal je denar v nezazidanih,
praznih parcelah. Kmalu se je zgodilo tako, da je Čang zaslužil
denar pri vsem, česar se je lotil.

Revolucija ga je našla na pravi strani, kajti videl jo je, kako
prihaja. Tuje delnice, ki jih je kupil, so poskočile. Kmalu je bil
udeležen pri vsem, kar je bilo v Šangaju, in njegov denar je delal
na mnogih krajih hkrati. Njegovi so bili hoteli v središču tujega
mesta in v predmestjih, kjer so stanovali kulji. Imel je
bombazne in železniške delnice in bil je prvi mož, ki je kupil
avto kakor tujci. Udeležen je bil pri delniški družbi, ki je posojala
riko, pa tudi pri prvih kinematografskih posetih, pri kitajskem
gledališču v Ulici Edvarda VII. in pri mnogih javnih hišah, ki-

List izdaja časopisno založniško podjetje »Ljudska pravica«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 8/III, telefon št. 39-181 — Notranjepolitična — gospodarska rubrika telefon šte. 21-613 in kulturna rubrika
telefon št. 21-887, Nazorjeva ulica 10/II. — Uprava: Kopitarjeva ulica 2, telefon 39-181 — Telefon za naročnino in oglase 31-030 — Mesečna naročnina 250 din, za tujino 500 din — Čekovni račun
pri NB 6011-T-19, poštni predal 42 — Tisk tiskarne »Ljudske pravice« — Poština plačana v gotovini — Rokopisi se ne vračajo

VESTI IZ MARIBORA

Dežurna lekarna v sredo, dne
24. novembra: lekarna »Tabor«, Trg
revolucije 5.

KINO

PARTIZAN: Nemški film: »Grebe.
UDARNIK: Ameriški barvni film:
»Rimske počitnice.
POBREZJE: Ameriški barvni film:
»Obzorja na zahodu.
STUDENCI: Ameriški film: »Onstran
»Missourija«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Sreda, 24. nov. ob 19.30: Smetana:
»Prodana nevesta«. Red C.
Četrtek, 25. nov. ob 19.30: Vojnović:
»Nevhita«. Red ZIS.

CELJSKE VESTI

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
Četrtek, 25. nov. ob 20: Erskin-Rous-
sin-Gray: »Lepa Helena ali veselje
do življenja«. Abonma red Četrtek
in izven.
Petek, 26. nov. ob 15: Erskin-Rous-
sin-Gray: »Lepa Helena ali veselje
do življenja«. I. šolski abonma.

ZAMENJAMO

TRAKTOR »ANSALDO«

goseničar tipa TCA 60, Die-
sel, fabrikata Alfa Romeo,
tipa 430 TR, 4-cilindrski,
jakosti 60 KS, s štirimi brz-
nami naprej in eno nazaj,

ZA TRAKTOR »UNIMOG«

Diesel, na kolesih.
Ponudbe pošljite na naslov

»GEOFIZIKA«

podjetje za uporabno geo-
fiziko,
ZAGREB, KUPSKA 2,
telefon 35-950 ali 39-916.

2305

Obveščamo vse poverjenike Prešernove družbe,

da bomo pričeli z razdeljevanjem knjižnih zbirk prihodnji
mesec. Zato opozarjamo vse, ki članarine še niso poravnali,
da jo poravnajo najkasneje do 10. decembra t. l. Poverjeni-
kom, ki članarine ne bodo poravnali do tega roka, bomo
knjige zadržali, dokler ne plačajo dolžnih zneskov.

PREŠERNOVA DRUŽBA

KINO »TRIGLAV«

Mehiški film

»Zapor za žene«

in tednik. Predstave ob 16, 18 in 20.
Prodaja vstopnic od 15 dalje.
Mladini izpod 16 let vstop prep-
ovedan.

KINO »UNION«: Angl. barvni film:
»Melba«. Brez tednika. Predstave
ob 16, 18 in 20.30. Prodaja vstop-
nic od 9.30—11 in od 15 dalje.

KINO »KOMUNA«: Franc. film: »Le-
potice noči«. Brez tednika. Pred-
stave ob 16, 17, 19 in 21. Prodaja
vstopnic od 9.30—11 in od 14 dalje.

KINO »SLOGA«: Amer. barvni film:
»Proti vsem zastavam«. Tednik.
Predstave ob 16, 18 in 20. Danes
zadnjikrat!

Ob 10 matineja franc. filma: »Le-
potice noči«. Prodaja vstopnic za
matinejo od 9—10, za popoldanske
predstave pa od 9.30—11 in od 15
dalje.

KINO »SOCA«: Slov.-nemški film:
»Grebe«. Tednik. Predstavi ob 18
in 20. Mladini izpod 16 let vstop
prepovedan. Prodaja vstopnic od
10—11 in od 17 dalje.

KINO »LITOSTROJ«: Francoski film:
»Fanfan la Tulipe«. Predstava ob
20. ur. Prodaja vstopnic uro pred
predstavo. — Občinstvo obveščamo,
da bomo od 27. nov. do 1. dec.
predvajali ameriški barvni film:
»V vrtincu«. Cene vstopnic 40
in 60 din.

JESENICE: »RADIO«: Ameriški film:
»Zgodbe iz predmestja«. Predstavi
ob 18 in 20. — »PLAVŽ«: Angleški
barvni film: »Vzpon na Everest«. Predstava ob 17.

CELJE: »UNION«: Svedski film:
»Margit«. Predstavi ob 18 in 20. —
»DOM«: Franc. film: »Zaljubljeni
iz Toleda«. Predstavi ob 18.15 in
20.15.

KRANJ: »STORŽIČ«: Angleški barvni
film: »Henrik V.«. Predstavi ob
17 in 20. Prodaja vstopnic od 16
dalje.

PTUJ: Ameriški film: »Zmaga ali
smrt«.

KINO »ŠIŠKA«

Mehiški film

ZAPOR ZA ŽENE

In tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.
Mladini pod 16. leti vstop prepovedan

PODJETJE ZA RAZISKOVANJE IN KONSOLIDACIJO TERENA

»Elektrosond«
ZAGREB, TRG REPUBLIKE 1

poziva svoje bivše delavce in uslužbence, ki so delali
v podjetju »Elektrosond« leta 1952 in še niso prejeli pre-
sežka plačnega sklada,

da pošljejo podjetju zahtevo za izplačilo pripadajočega presežka. V za-
htevi naj navedejo tudi svoj točen naslov.

Prav tako se pozivajo bivši delavci in uslužbenici podjetja »Elektro-
sond«, ki so delali v podjetju med 1. VII. 1953 do zaključno 30. VI. 1954
in ki niso dobili vrnjenega 10-odstotnega odbitka mesečnega zasluga, da
to zahtevajo od podjetja z navedbo svojega točnega naslova.

Zahtevki za izplačilo, ki jih bo podjetje prejelo tri mesece po objavi
tega poziva, ne bodo upoštevani, niti jih podjetje ne bo izplačalo.

UPRAVNI ODBOR PODJETJA »ELEKTROSOND«

2306

Upravni odbor Sadno-liderskega kombinata

»FLORES« EXPORT — IMPORT
Šempeter pri Gorici

razpisuje delovni mesti:

ŠEFA RAČUNOVODSTVA

Pogoji: Ekonomska fakulteta in vsaj 5 let prakse na
poslih računovodstva, ali srednja šola z vsaj 8 let prakse.

RAČUNOVODJE ZA TRGOVINO

Pogoji: Popolna srednja šola in vsaj 5-letna praksa
v finančnem knjigovodstvu po možnosti v izvoznih pod-
jetjih.

Interesenti naj se javijo do 15. decembra upravi Sadno-
liderskega kombinata »Flores«, Šempeter pri Gorici, osebno
ali pisмено z navedbo dosedanje prakse ter kratkim življe-
njepisom. — Plača in nastop službe po dogovoru odnosno
tarifnem pravilniku.

3956

tajskih, korejskih, japonskih in mednarodnih. Največ pa je zaslužil
B. G., kakor so ga kmalu klicali v Šangaju, na državljanskih
vojnah, na pohodih generalov in vojskovodij in na medsebojnih
bojih pokrajini. Nekateri vojskovodje so bili njegovi prijatelji, po-
pival je z njimi, jim prirejal gostije, na katerih so jim stregla
dekleta in jih zabavala. Prodajal jim je orožje in strelivo, zaslužil
pri tem, jim posojal denar proti visokim obrestim, da bi lahko
plačali, kar so kupili, oni pa so mu zastavljali davke, ki so jih
izjemali iz svojih okrajev. Čang jim je pomagal izmišljati si davke.
Pri tem je mislil samo na najpreprostejše zadeve, ki se dogajajo
v življenju vsakega človeka. Rojstvo, poroko, smrt. Z denarjem,
ki ga je zaslužil z davki na krste, je kupil vladi prvo letalo.

Svojim prijateljem je bil dober prijatelj, sovražnikom pa ne-
izprosen sovražnik. Znal je spati osemindeset ur in osem-
štirideset ur bedeti, pri pijančevanju je lahko spravil pod mizo
vsakega moškega, potem pa je odšel domov in napravil zamotano
kalkulacijo. Na svoj petindesetdeset rojstni dan je stavil, da bo
spal ponoči z desetimi cipami, in stavo je dobil. Trop priljubljen,
služabnikov, privržencev in prisklednikov ga je spremljal povsod.
Rad je gledal usmrtnice in povozil je mnogo ljudi, psov in pra-
šičev, ko je dirjal z avtom po obupnih cestah Kitajske; šel je na
vsake konjske dirke in navdušen je letal. Govoril je dobro an-
gleški in francoski ter razumel dovolj ruski, da se je otepal belo-
ruskih deklet v nočnih klubih in sovjetskih emisarjev. Pošiljal in
dobival je mnogo daril, velikanske srebrne plošče s hvalnimi na-
pisi, plošče, na katerih je še visel listek s ceno. Ko ga je neki
častnik napadel, ga je kupil in razbil riževe sklade krivih ured-
nikov. Odtlej so ga imenovali častnik dobrotnika Kitajske. Imel
je denar, moč, imel je moč.

Toda v tem veličnem in mogočnem življenju je bilo votlo in
boleče mesto: to je bil Čang Yutsing, sin. Edini sin, kajti niti s
svojo ženo, niti z vsemi svojimi priljeznimi orjaki ni mogel za-
ploditi drugega otroka. Vtem ko se je Čang v Šangaju ukvarjal

s svojimi posli, potoval po deželi, zdaj v Kanton, kjer so vladali
revolucionarji, zdaj spet v Peking, kjer je vladal vojskovodja za
vojskovodjo in kjer so kdaj pa kdaj posadili na prestol celo ce-
sarja, vtem ko je zajemalo njegovo življenje čedalje večji krog,
je ostala hiša ob zahodnem jezeru malone nedotaknjena in ne-
spremenjena. Za črnimi dvokrilnimi vrati so se razprostirala dvo-
rišča in tam so stale hiše, tam je živela družina, delali so služab-
niki in sužnje, žgali kadilo pred tablicami prednikov, tam je od-
cvetela Lilien. Toda Yutsing, ki je bil prišel na svet z enim zobom
v ustih, se ni razvil v moža, kakršnega si je želel njegov oče. Rodil
se ni na reki, marveč v svileni postelji, in čim starejši je bil, tem
bolj je bil podoben svojemu dedu mandarinu. Zobje so mu rasli
težko in kot otrok je prebolel mnoge bolezni. Vsakokrat, ko je
prišla do Čanga vest, da je njegov sin bolan, je prekinil vse posle
in odpotoval domov. Skušal je omiliti svoje težke korake in svoj
mogočni glas, in sedel je k postelji vročnega sina in mu hotel
vdihniti in oddati nekaj svoje moči. Toda otrok ga je gledal resno
in se ni nasmehnil, ko je zagledal očeta. Imel je ozke prsi, upog-
njena ramena, slonokošen obraz starih družin izobraženih ljudi.
Kmalu po svojem tretjem rojstnem dnevu je jel vpraševati po
znakih, napisanih na stenskih preprogah. Čeprav je bil s svojim
očetom zmeraj vljuden in spoštljiv, je bilo vendar videti ko da se
ga boji. Čang se je mnogo ukvarjal s tem edinim sinom, ukvarjal
bolj kakor kdajkoli s kakim človekom ali stvarjo. Toda ostala sta
kakor na dveh bregovih široke reke in nista se približala drug
drugemu.

Stari učitelj je še zmeraj stanoval na enem zunanjih dvorišč
in tudi njegov sin, zdaj takisto učitelj. Od teh dveh se je Yutsing
kmalu naučil prvih znakov, dve sto štirinajstih, ki se jih je svoj
čas naučil tudi njegov oče, in prvih Konfucijevih nauk. Čang je
temu nasprotoval. Po revoluciji je bil Konfucij odžagan, in zdaj
je veljalo boljše učenje od papagajске naguljenosti izobražencev.
V hiši je bilo preveč žensk, in Yutsing ni imel okrog sebe moških,
s katerimi bi se lahko pomeril ali s katerimi bi se moral boriti.

Okrajni ljudski odbor Ljudski odbor mestne občine OK ZKS OO SZDL

PTUJ

ČESTITAMO VSEM DELOVNIM
LJUDEM OB DNEVU OBLETNICE SO-
CIALISTIČNE JUGOSLAVIJE IN BORBE
ZA NAŠO GOSPODARSKO NEODVIS-
NOST IN GRADITEV SOCIALIZMA!

GRADBENO
PODJETJE
DRAVA
PTUJ

čestita vsem delovnim kolektivom
ob prazniku dneva ustanovitve
nove Jugoslavije in jim želi čast-
nih zmag v borbi za izgradnjo
naše socialistične domovine!

IZVRŠUJEMO VSA V GRADBE-
NO STROKO SPADAJOČA DELA

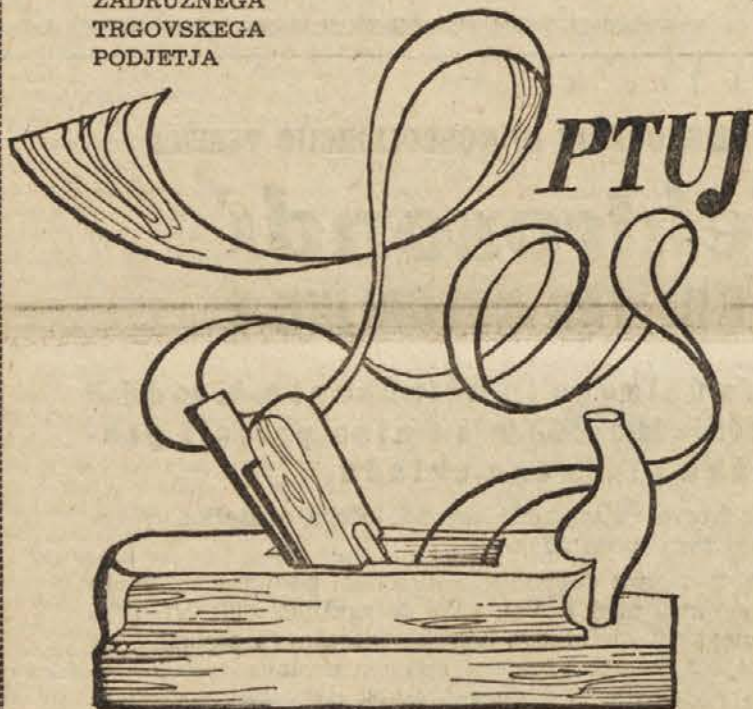
DELOVNI KOLEKTIV

Delovni kolektiv
MESTNE KLAVNICE
v Zagorju

čestita ob prazniku 29. novembra
vsemu delovnemu ljudstvu mesta Zagorja

Delovni kolektiv

ZADRUŽNEGA
TRGOVSKEGA
PODJETJA

čestita vsem delovnim kolektivom in delovnemu ljudstvu
k prazniku ustanovitve FLRJ, 29. novembra!

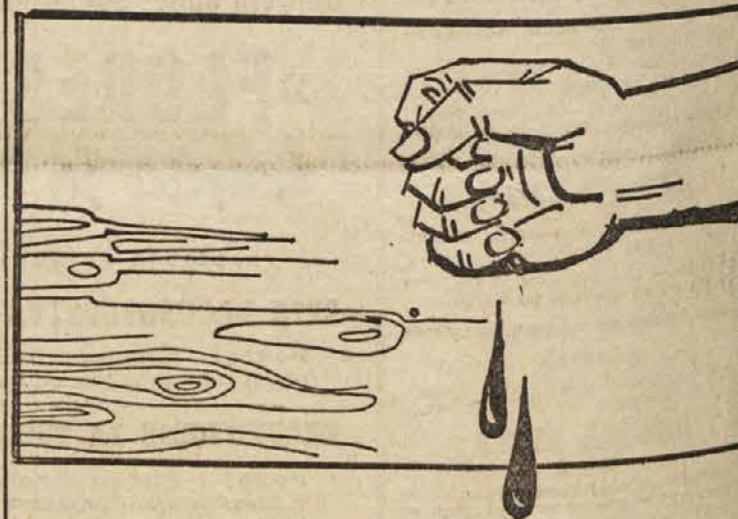
**TOVARNA
POLJE DELSKIM
STROJEV** MARIBOR

čestita k Dnevu republike vsem
delovnim ljudem ter svojim do-
baviteljem in odje-
malcem, katerim se
tudi v bodoče pripo-
roča!

DELOVNI KOLEKTIV

Podjetja za impregnacijo lesa
H O Č E

ČESTITA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM
K PRAZNIKU REPUBLIKE
TER JIM ŽELI MNOGO USPEHA

Tovarna usnja SLOVENJ GRADEC

ŽELI OB DNEVU REPUBLIKE
VSEMU DELOVNEMU LJUD-
STVU OBILO USPEHA PRI
SOCIALISTIČNI GRADITVI
NAŠE DOMOVINE!

DELOVNI KOLEKTIV
**TEKSTILNE TOVARNE,
PTUJ in
TEKSTILNE BARVARNE
IN APRETURE, PTUJ**

čestita vsem delovnim kolektivom
in svojim odjemalcem k prazniku
republike

IZDELUJEMO:
oksforde, cefirje, blago za ženske
obleke in flanele

BARVAMO: po usluzi vse vrste bombažnega
in volnenega blaga v komadih (verkih)

DELOVNI KOLEKTIV

**Tovarne trakov
in sukanca
MARIBOR**

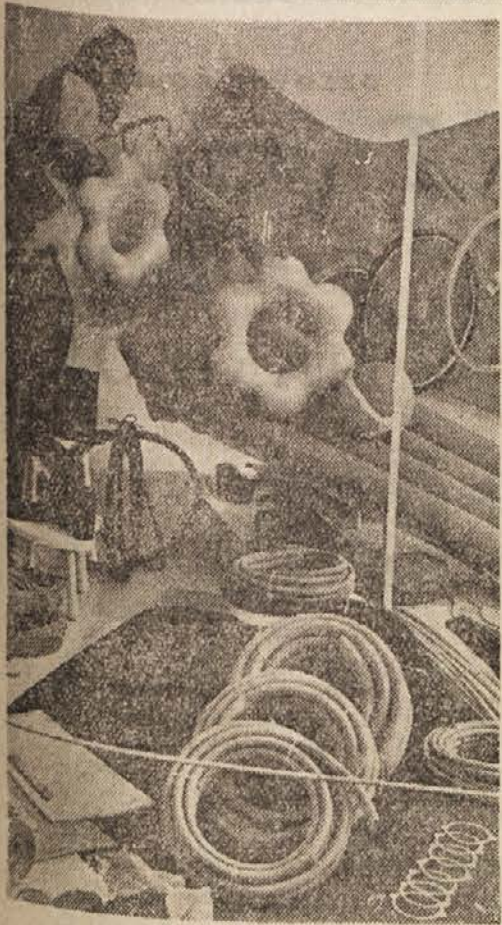
čestita k prazniku Dne-
va republike vsem svo-
jim odjemalcem in de-
lovnim kolektivom ter
jim pošilja borbene po-
zdrave!

DELOVNI KOLEKTIV

**TOVARNE LESOVINE
IN LEPENKE CERSAK**

čestita vsem delovnim kolekti-
vom k prazniku republike
ter jim želi mnogo uspeha.

Ob praznovanju Dneva republike iskreno čestita in želi še večjih delovnih uspehov kolektiv

Tovarne
gumenih
izdelkov

Sava

Kranj, telefon 274, 275

*Lastniki avtomobilov,
šoferji!*

Opozarjamo vas na našo avtopnevmatiko z rdečo piko, ki je dosegla v tem letu raven inozemskih, uvoženih pnevmatik.

Če želite ohraniti svoje vozilo v dobrem stanju in podaljšati življenjsko dobo odličnim »Sava« avtogumam, upoštevajte sledeča navodila: Montiraj pravilno gumo na pravilen obroč • Ne divjaj po slabih, razritih cestah • Ne vozi nikoli preko robnikov pločnikov • Zavore uporabljaj pravilno, to je postopoma in ne sunkovito • Poženi počasi in ne dopuščaj, da bi kolesa drsala • Vozi zmerno, posebno pri težkem tovoru v vročini • Tovor naj bo pravilno razdeljen • Preglej plašče pred vožnjo, če so prazni ali polni ter jih napolni na predpisani pritisk.

Če se boste ravnali po teh navodilih, Vam garantira udobno in sigurno vožnjo

KOLEKTIV

**Puškarna
in tovarna
lovskih patron
KRANJ**

čestita vsem delovnim
ljudem k 29. novembru

sprejema vse vrste surove volne
v predelavo. — Kolektiv čestita ob prazniku 29. novembru

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

**Kurivo
Kranj**

čestita vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine
K DNEVU REPUBLIKE

TRGOVSKO PODJETJE

Klasje

Odkupuje žitarice po najvišjih dnevnih cenah. Prodaja mlevske izdelke iz najboljših domačih in banaških mlinov, močna krmila po receptih za težke in lahke konje, govedo, svinje, kokoši itd. Razpolaga z lastnimi prevoznimi sredstvi. — Kolektiv se obenem pridružuje čestitkam k Dnevu republike.

Kranj

Kolektiv obrtnega podjetja

Ključavničarstvo-tehnica

čestita ob 29. novembru,
prazniku republike

Kranj

TRGOVSKO
PODJETJE

**TOBAK
Kranj**

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI

čestita
k 11. obletnici
ustanovitve
republike

Delovni kolektiv

**TOVARNE
FURNIRJA**

**BODOVLJE
pri Škofji Loki**

čestita ob 29. novembru,
prazniku republike

**Kmetijska zadruga
Zminec**

NAD ŠKOFJO LOKO

čestita k Dnevu republike

**Občinski ljudski
odbor NAKLO**

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku republike

**Kinopodjetje
Kranj**

čestita vsemu delovnemu ljudstvu k prazniku republike

Kolektiv tkalnice, barvarne in
kemalčne čistilnice

ZVEZDA, Kranj

čestita vsem svojim poslovnim
vrstnikom k Dnevu republike

**POSTILNA Zavri Anica
BITNJE**

čestita k Dnevu republike

Avtokaroseriju
LEGAT JERNEJ, Naklo
čestita k Dnevu republike in
se priporoča s svojimi izdelki

DELOVNI KOLEKTIV

**Industrije
bombažnih
izdelkov**

čestita vsemu
delovnemu ljudstvu
k 29. novembru
Dnevu republike

**IBI
Kranj**

Delovni kolektiv
**Mesarskega podjetja
O.Z.Z. Kranj**

sedežem v Naklu, čestita k
obletnici ustanovitve republike vsem
delovnim ljudem Jugoslavije. —
Priporoča se s svojimi kvalitetnimi
izdelki, katere daje po najnižji dnevni
ceni v svojih poslovalnicah

Kolektiv trgoveškega podjetja

**ŽELEZNINA
ŠKOFJA LOKA**

čestita
delovnemu ljudstvu
k 29. novembru,
prazniku
republike

**STEKLARSTVO
KRANJ**

DELOVNI KOLEKTIV

Steklarstva, Kranj čestita
vsemu delovnemu ljudstvu ob dnevu
ustanovitve NOVE JUGOSLAVIJE

K DNEVU REPUBLIKE CESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN ZELIMO MNOGO USPEHOV PRI NADALJNJI IZGRADNJI SOCIALIZMA!

DELOVNI KOLEKTIV

Proletarska solidarnost

»METALNA«

TOVARNA KONSTRUKCIJ IN STROJNIH NAPRAV

MARIBOR

Telefon: 20-57, 25-63, 31-76, 31-77
Telegram: METALNA MARIBOR
Teleprinter: 03315

PROJEKTIRAMO — IZDELUJEMO — MONTIRAMO VSE VRSTE JEKLENIH KONSTRUKCIJ v zakovani in zavarjeni izvedbi, ter

KOMPLETNE NAPRAVE ZA RAZNE INDUSTRIJE IN RUDNIKE

Mostovi — Hale — Peroni — Hangarji — Stebri — Rezervoarji — Cisterne — Bunkerji — Silosi — Industrijske peči in naprave — Cevovodi — Plinovodi — Zerjavi vseh vrst — Okretnice — Prenosnice — Transporterji — Osebnosti in tovarne žičnice — Konstrukcije za vodne zgradbe — Rešetke — Cistilec rešetk — Zapornice vseh tipov — Stiskani izdelki: vijaki zakovice, spojnice itd.

OB DNEVU REPUBLIKE CESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN JIM ZELIMO SE VEČJIH USPEHOV!

DELOVNI KOLEKTIV

Tovarne čevljev MARIBOR

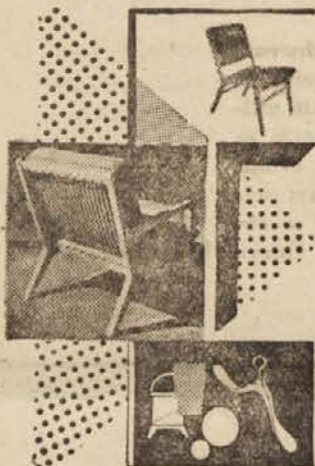

čestita vsem kolektivom in jim želi polno uspehov pri izgradnji socializma!

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE POHIŠTVA

Maribor-Pobrežje

čestita k prazniku Dneva republike vsem svojim odjemalcem in delovnim kolektivom ter jim pošilja borbene pozdrave!

»TKANINA«

GROSISTICNO TRGOVSKO PODJETJE

MARIBOR

GLAVNI TRG 7

Vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem čestita ob Dnevu republike

Delovnemu ljudstvu socialistične Jugoslavije in vsem svojim odjemalcem čestita ob obletnici ustanovitve Jugoslavije

DELOVNI KOLEKTIV

Mestne plinarne, Maribor

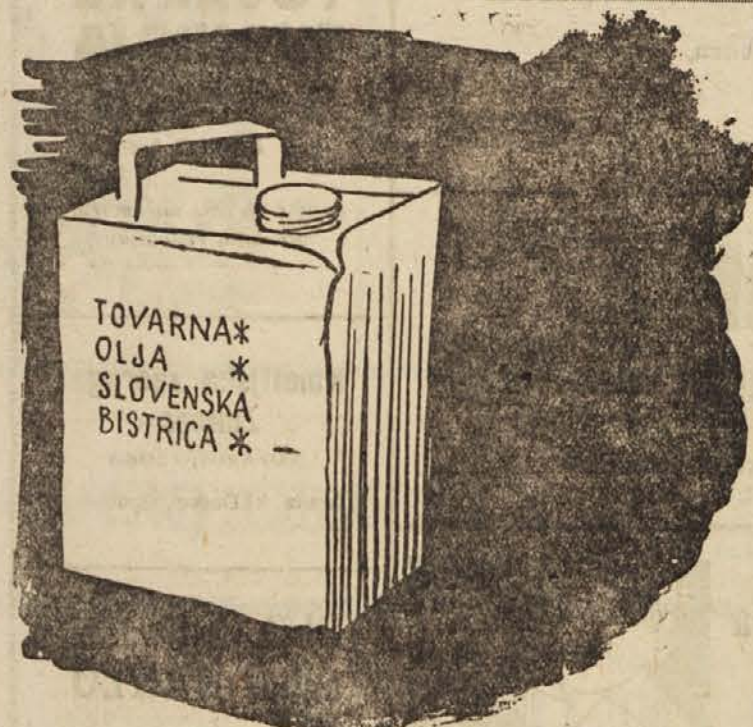

PODJETJE ZA INŽENIRSKO TEHNIČNE GRADNJE

»TEHNOGRADNJE«

VUZENICA

čestita vsem delovnim ljudem Jugoslavije k prazniku republike 29. novembra 1954

DELOVNI KOLEKTIV

Tovarne olja

SLOVENSKA BISTRICA

čestita vsem delovnim ljudem, zlasti pa poslovnim prijateljem želimo ob prazniku 29. novembra še večje gospodarske uspehe pri socialistični izgradnji!

PROIZVAJAMO PRIZNANA JEDILNA OLJA, BUČNO ZGANO, SONČNIČNO ZGANO TER OLJNE POGAČE IN BUČNE OTROBE

INDUSTRIJSKO PODJETJE

»KREMENICA«

Krmelj

čestita občanom Krmelja k prazniku 29. novembra

TRGOVSKO PODJETJE

»SLOGA«

NA DROBNO IN DEBELO

GORNJA RADGONA

čestita vsem svojim odjemalcem k Dnevu republike.

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

»Elektra«

MARIBOR, VETRINJSKA 14

čestita k Dnevu republike vsem svojim odjemalcem, kakor tudi vsem borcem za socializem.

Izvršujemo inštalacije jakega in šibkega toka vseh vrst. — Popravljamo električne inštalacije, kuhalnike, likalnike ter ostale elektroaparate. — Naša trgovina vam nudi ves elektrotehnični material po najnižjih dnevni cenah. — Širokovna postrežba!

TRGOVSKO PODJETJE S PREHRAMBENIM BLAGOM

»BRAZDA«

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20

čestita skupno s trgovinami v sestavi podjetja vsem svojim odjemalcem k prazniku Republike 29. novembra in priporoča nakup blaga v svojih trgovinah.

VELETRGOVINA S KEMIČALIAMI

»KEMIČALIJA«

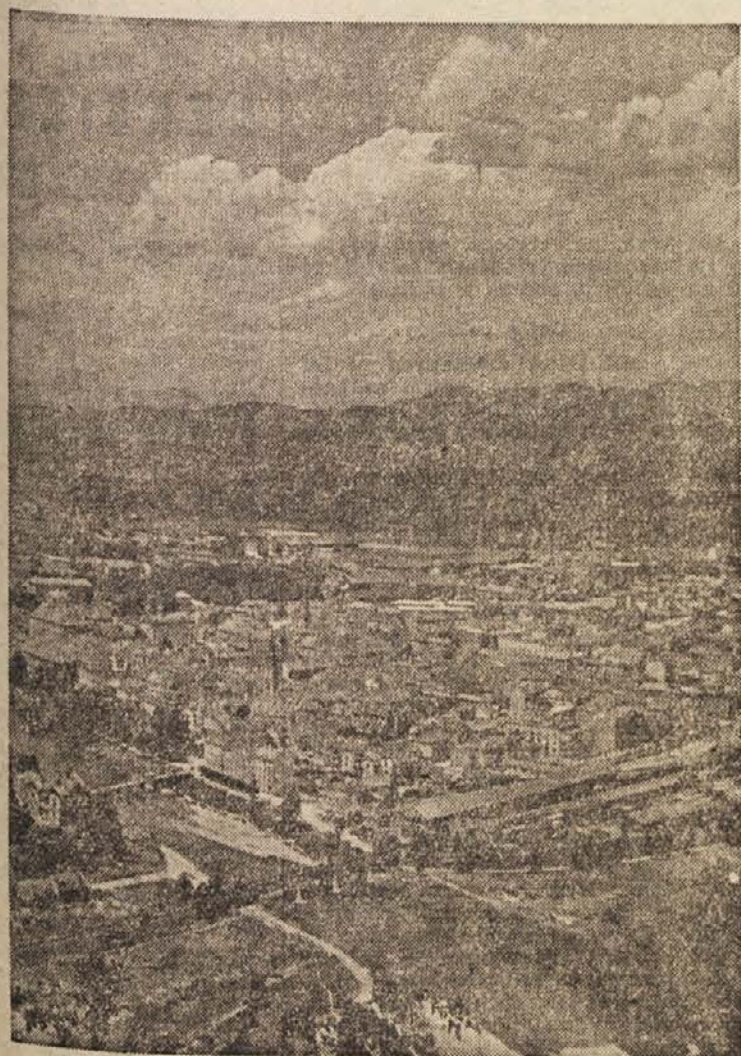
MARIBOR, PARTIZANSKA CESTA 34

čestita vsem svojim odjemalcem in dobaviteljem k največjemu prazniku naše socialistične domovine!

Nudimo vsem trgovskim podjetjem, kmetijskim zadrugam in industrijskim podjetjem vse vrste kemičalijskega ter premaznega materiala po zelo ugodnih cenah.

DELOVNI KOLEKTIV

Vsem prebivalcem na področju celjskega okraja, kakor tudi vsem ostalim državljanom iskreno čestitajo k prazniku Dneva republike!

Okrajni ljudski odbor

Okrajni komite ZKS

Okrajni odbor SZDL

CELJE

**Ljudski odbor
mestne
občine CELJE**

čestita vsem prebivalcem mesta Celja, kakor tudi vsem državljanom FLRJ k Dnevu republike

K 11. obletnici ustanovitve FLRJ čestita

Kmetijska zadruga Ljubija

vsem svojim članom in delovnim ljudem Jugoslavije

Trgovsko podjetje
Tobak, Šmartno ob Paki
čestita k Dnevu republike vsem svojim odjemalcem in delovnemu ljudstvu Jugoslavije

APNENICA
SMARTNO OB PAKI
čestita ob 11. obletnici ustanovitve republike FLRJ vsem delovnim kolektivom in delovnemu ljudstvu Jugoslavije

Delovni kolektiv trg. podjetja
ŽITAR

Svojim cenjenim odjemalcem se še v nadalje priporočamo, hkrati pa bomo še v naprej stremeli, da vas bomo tudi v bodoče postregli z našimi kvalitetnimi izdelki točno in solidno

čestita vsem delovnim kolektivom k Dnevu republike

Celje

CINKARNA

priporoča svoje proizvode:

METALURŠKO

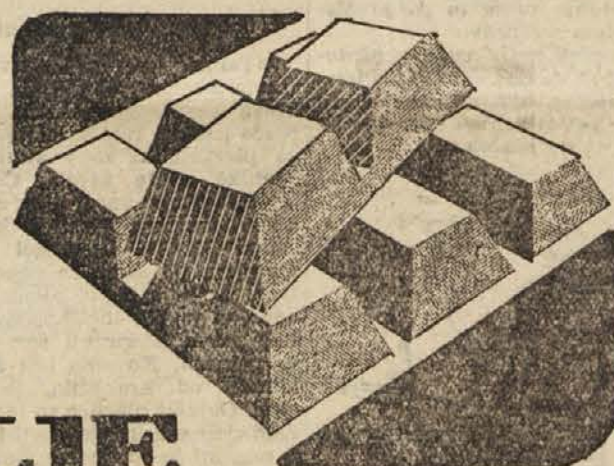
Surovi cink — min. 97,80% Zn
Cinkov prah — 97,0% Zn total
Rafinirani cink — min. 98,70% Zn
Fini cink — min. 99,75% Zn
Redestilir. cink — min. 99,85% Zn
Cinkova pločevina raznih dimenzij in formatov
Cinkovi protektorji za kotle
Cinkove pralnice valovite
Avtotipijske plošče
Offset plošče
Zveplena kislina 60° B6
Cinkovo belilo — zlati pečat
beli pečat
zeleni pečat
rdeči pečat

Kromov galun
Natrijev hidrosulfid
Natrijev sulfid, surovi
Natrijev sulfid, čisti
Cinksulfat
Natrijev silikofluorid
Barjev sulfid
Zelena galica
Litopon
Ultramarin
Svinčeni minij 30%
Svinčeni minij 32%
Svinčena glajenka, čista

Superfosfat
Modra galica
Metalit

Čestita vsem kolektivom k Prazniku republike

V valjarni uslužnostno valjamo tudi svinec, kositer in srebro

♦ KEMIČNA INDUSTRIJA

CELJE

Za 29. november, naš največji državni praznik, čestita vsem delovnim ljudem naše domovine kolektiv

TOVARNE BARV IN LESNIH IZDELKOV

Z OBRATOMA
LJUBIJA
IN LETUŠ

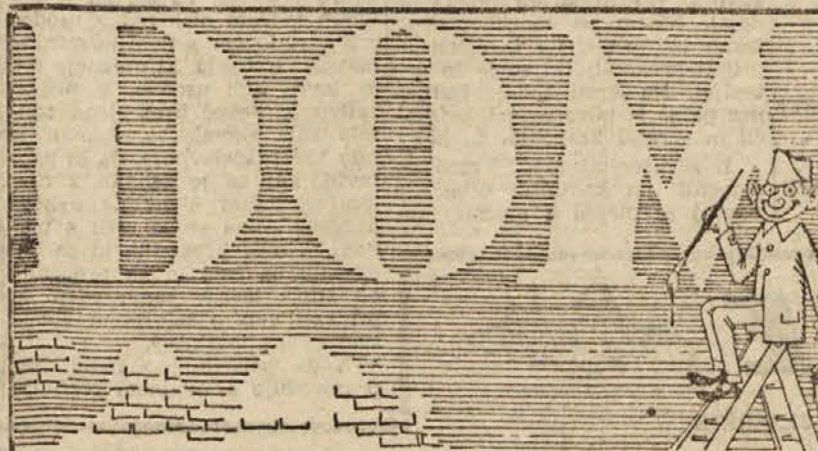
IZDELUJEMO:

- Vse vrste dekorativnih in prvorazrednih fasadnih barv
- Samokolnice za stavbeništvo itd.
- Gospodinske vozičke itd.
- Izdelava kvalitetna, cene konkurenčne!

TRGOVINSKA ZBORNICA

za okraj Soštanj, sedež Šmartno ob Paki

čestita k Dnevu republike vsem svojim članom in jim želi mnogo poslovnih uspehov

K prazniku republike iskreno čestita kolektiv slikarstva

DOM, CELJE

Črkoslikarska in pleškarska dela izvršujemo kvalitetno in hitro

DELOVNI KOLEKTIV

**Lesno
industrijskega
podjetja
Nazarie**

čestita za 29. november praznik republike vsem kolektivom in delovnemu ljudstvu Jugoslavije.

Naše podjetje proizvaja: rezan les, zaboje vseh vrst, razne finalne izdelke, kateri nudi po konkurenčnih dnevni cenah

Okrajna zadruga zveza

čestita vsem zadrugam in delovnim ljudem k prazniku republike.

Trgovsko podjetje OZZ

Priporoča vse vrste kmetijskih strojev, umetnih gnojil, zaščitnih sredstev, gradbeni material, ter vse vrste rezanega lesa in ostale gozdne asortimente po konkurenčnih cenah

**Šmartno
b Paki**

Lov na orjaške plazilce

140. Četa Nemcev je hitela po pobožju
maj sto metrov stran od bolnišnice proti vrhu
grape. Kamufelj je položil prst na petolino in
zadrževal sapo. V glavi se mu je obračal v naglo
ci napravljen načrt: če bodo kaj opazili, jih bo
z brzostrelko držal toliko časa, da bodo vsi
lahko poskakali skozi okno. Če bo imel še kak
 municije, se jim bo pridružil in "titi umik, z
pa ne, bo pa tekel v svojo smer. Enega samog
morda ne bodo zasledovali.